

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibvs A Ludovico
Maimburgo, Alijsque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

10. Ex Concilio Arelatensi nihil contra Pontificis auctoritatem colligi, sed multa pro illa, ubi etiam Maimburgi errores notati; & luculentissimum Zosimi Pontificis testimonium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

X. *Obijciuntur.* 5. Donatistæ in causa schismatis Carthaginensis, cum Cæcilianum ejus Ecclesiæ Episcopum Romæ multis querelis onerassent; is verò sententiâ Melchiadis Papæ absolutus esset, ad Concilium appellârunt, idque Constantini Imperatoris Arelate ijs datum, magno Episcoporum numero frequens. In eo sententia in Donatum dicta, innocentia Cæciliani probata. De hoc Concilio ita Augustinus: *Putemus illos Episcopos, qui Romæ judicârunt, non bonos judices fuisse: restabat adhuc plenarium Ecclesiæ Universalis Concilium, ubi etiam cum ipsis iudicibus causa posset agitari, ut si malè judicâsse convicti essent, eorum sententiæ solverentur.* Fatetur ergo Augustinus minorem Pontifici auctoritatem quàm Concilio esse: ab hoc enim judicari Pontificum sententias posse, solvique. Exclamâtque hic Maimburgus, perinde ac si bellum confectum, nec alia cura, quàm elevandi trophæi esset: (a) *Ingenudè, inquit, liberèque fator, nullo magis exemplo constare Pontificum sententias tribunali Conciliorum submitti; in hoc enim examinari possunt, corrigique, si injusta appareant.*

Resp. Historia Concilij Arelatensis sic habet: Anno Christi CCCVI. Cessatum est in Africa à fidelium persecutionibus, Maxentij Imperatoris seu indulgentiâ, seu metu: quippe Christianos lucrari properabat Constantino Imperij æmulo palàm addictos. Contigit eodem tempore Mensurium Carthagine Episcopum morte defungi: successit omnium votis Cæcilianus Mensurij quondam Diaconus, consecravitque Felix Aptungitanus Episcopus. Vehementer hâc electione Botrus & Cælestius offensi, quibus & spes fuerat, & par ambitio, eas infulas occupandi, nunc spe dejectos cupido incesserat vindicandi; auctusque æmulorum numerus seniorum factione, à quibus sacra vasa auro, argentoque insignia novus Episcopus repetierat: sed quod peius omni malo, fæmina præpotens, iraque & opibus ferox tempestatem ciebat. Lucilla ea fuit, quam cum Episcopus objurgâisset, quòd indignâ superstitione prius cineres cujusdam cadaveris libaret, (quod Martyris fuisse necdum satis constabat) quàm sacro epulo accumberet, immenso objurgantis odio flagravit, effuditque, ut licuit. Quæsitæ criminationes, quæ odium obtegerent; videlicet: *Quodd alienâ manu consecratus esset, Secundo Tegisitano Episcopo & Numidia Primate*

F 2

præ-

(a) Maimb. cit. cap. 18. f. 159.

præterito, neglectoque. Quid Martyres, qui carcere tenebantur, fame necasset; quodque à Traditoribus sacris initiatus. Paratis ergò calumnijs Cæcilianum in jus vocant, causam dicturum: is negat se adesse posse, Judicibus jam odio corruptis, & palàm adversis. Absentem ergò in Conventu 70. ferè Episcoporum damnant, eique Majoranum sufficiunt Lucillæ præcharum; hinc natum schisma pertinax, funestumque, Duce præsertim Donato Episcopo, qui nomen factioni dedit, auxitque eloquentiâ populari, ac rebus turbandis aptâ. Nihil movem Cæcilianus, innocentiam, & Pontificis Romani tutus auctoritate: audi Augustinum: (a) *Conspirantem multitudinem inimicorum non curabat, cum videret se & Romanæ, in qua Apostolica Cathedra semper viguit Principatus, & cæteris terris, unde Evangelium ad ipsam Africam venit, per communicatorias litteras esse conjunctum, ubi paratus esset causam suam dicere.* Donatistæ, cum causæ suæ ac Romæ diffiderent, à Constantino Imperatore, qui tunc in Gallijs morabatur, Gallos judices petunt. (b) Constantinus Romam, cum litteris ad Melchiamdem Pontificem mittit, illic enim causas majores agitari oportere; additi tamen tres è Gallia Antistites, Maternus Colonienfis, Rhegius Augustodunenfis, & Marinus Arelatenfis Episcopi, quibus Itali quindecim adjecti: Cæcilianus omnium votis absolutus, sed præsertim Melchiadis sententiâ, de qua ita (c) Optatus: *Etiâ Melchiadis sententiâ, quâ judicium clausum est his verbis &c.* Et Augustinus: (d) *Qualis ipsius Melchiadis prolata est sententiâ, quàm integra, provida atque pacifica &c.* & post pauca: *O Virum optimum, Osilium Christianæ pacis, & partem Christianæ plebis!* Provocatum à Donatistis ad aliud & plenius Concilium, ut apertè testantur DD. Augustinus (e) & Optatus: & quamvis Constantinus provocationi cesserit pacis studio, eam tamen provocationem, & ipse & alij Patres detestati sunt, & impiam crediderunt. Audi S. Optatum, qui cum Melchiadis sententiâ retulisset, continuò hæc subdit: (f) *Sufficit ergò etiâ Donatum tot sententijs esse percussum, & Cæcilianum tanto judicio esse purgatum, & tamen Donatus ab Episcopis appellandum esse credit, ad quam Appellationem Constantinus*

(a) S. August. epist. 162. (b) V. S. Optat. l. 3. contra Parmenian. (c) Optatus loco cit. (d) Aug. epist. 162. (e) August. in psal. contra part. Donati. Optatus lib. cit. (f) Optatus l. 1. contra Parmenian. Idem factetur Maimb. Tract. hist. cap. 18. fol. 157.

stantinus sic respondit: *O rabida furoris audacia! sicut in causis Gentilium fieri solet, appellationem interposuerunt.* Tantum ergo abest, Constantinum hanc provocationem pro legitima habuisse, ut eam furoris & audaciæ plenam dixerit, & Christianis indignam: nota tamen hæc verba à Constantino repetita videri, cum postea iisdem Donatistæ à Concilio Arelatensi ad Augusti tribunal provocârunt, ut animadverterit Sirmundus, & eruditissimus Schellstrate. (a) Invehitur in eandem provocationem Constantinus epist: ad Chrestum Episcopum Syracusanum apud Eusebium, (b) & præsertim Augustinus: (c) *Tanta, inquit, auctoritatis Episcopos, quorum iudicio & Cæciliani innocentia, & eorum improbitas declarata est; non apud alios collegas, sed apud Imperatorem accusare ausi sunt, quod male iudicârunt. Dedit ille Arelatense Concilium, non quia jam necesse erat, sed eorum perversitatibus cedens, & omnimodò cupiens eorum impudentiam cohibere.* Et iterum: *Néque enim ausus est Christianus Imperator sic eorum tumultuosas & fallaces querelas suscipere, ut de iudicio Episcoporum, qui Roma sederant, ipse iudicaret.* Ubi vides hanc provocationem ab Augustino impudentia & perversitatis notari, & fallacibus ac tumultuosis querelis accenferi; quod etiam de Marca Archi-Episcopus Parisiensis fatetur: (d) *Alienum, inquit, putabat Constantinus, à disciplina, res à Pontifice Romano iudicatas referri.* Sed tamen ut dixi concordia datum, ut causa Cæciliani iterum cognosceretur. Id factum in Concilio Arelatensi. Convenerunt Patres ex toto ferè Occidente, Gallia videlicet, Hispania, Italia, Africa ac etiam Britannia, quæ causa est, ut Augustinus hoc Concilium plenarium vocet, (e) & ex *Universa Ecclesia collectum.* Numerus Episcoporum ex communi sententia non minor ducentis; id enim expressè testatur S. Augustinus: (f) *quamvis Ado (g) sexcentos numeret.* Cæterum non videtur hoc Concilium verè & in rigore Oecumenicum appellari posse, sed solum Patriarchale, cum ad illud nemo ex Oriente convenerit, sed illi tantum Episcopi, qui Patriarchatui Romano parebant, is verò totam Europam complectebatur, & provincias Africæ Occidentales; & huiusmodi Concilia, imò etiam Nationalia sæpè à sanctis Patribus uni-

F 3 versalia

(a) Schellstr. Antiq. illustr. p. 2. dissert. 1. c. 7. a. 3. §. 1. n. 122. (b) Euseb. lib. 10. cap. 5. (c) S. August. epist. 162. (d) Marca lib. 4. de Concord. cap. 17. n. 2. (e) S. August. l. 2. de Bapt. contra Donat. (f) S. August. lib. 1. contra epist. Parmen. cap. 5. (g) Ado in chron. ætat. &c.

versalia appellantur, ut patet ex Concilijs Romanis sub Symmacho, Toletano III. c. 18. & Carthaginensi IV. quæ omnia universalia dicuntur, quamvis ex una tantum Provincia collecta; quanto ergo magis Arelatense gaudere hoc titulo poruit, cui Episcopi ex tot Provincijs, Regnisque aderant? Et sanè omnium ferè sententia est, Concilium Nicænum fuisse primum Oecumenicum. Adfuisse huic Concilio Legatos Silvestri Pontificis dubium non est; ij enim nominantur initio Concilij Arelatensis primi, videlicet Claudius & Vitus Presbyteri, Eugenius & Cyriacus Diaconus. Sed dubium est, an præfederint, cum in epistola Synodali Marinus cæterique Episcoporum nominentur nullâ mentione Legatorum factâ: Et in Synodo Arelatensi II. can. 18. dicatur: *ad Arelatensis Episcopi arbitrium Synodum congregandam.* Sciendum ergo est, non omnes Pontificum Legatos semper Concilijs præfedisse, præsertim Provincialibus; nec semper primo loco positos, nisi cum mandato præsidendi mitterentur, quod exemplo Constantinopolitanæ Synodi abundè probatur, in qua Anthimus damnatus est præsidente Menna Patriarcha, alijs verò Legatis Apostolicæ Sedis post Mennam aliósq; Episcopos subscribentibus, ut haberetur in sententia contra Anthimum *sess. 4.* Sic etiam summus Pontifex alicui ex Græcis Episcopis suas partes munúsque præsidendi imponebat, quo casu Romani Legati primo loco abstinebant: sic Cyrillus Concilio Ephesino nomine Cælestini, Mennas nomine Agapethi Pontificum præfuere: sic denique S. Leo Anastasium Thesalonicæ Episcopum suum per Illyricum constituit Vicarium, Gregorius Augustinum per Angliam, Leandrum per Hispaniam, Zosimus (a) Archi-Episcopum Arelatensem per Galliam: qui Vicarij Primate appellabantur, omnesque Metropolitanos & Archi-Episcopos dignitate & loco anteibant: eisque inter alia, quæ nomine Pontificis peragebant, illud etiam concessum, ut nomine Pontificis Concilia Nationalia convocarent. Hæc ergò causa fuit, ut Marinus Arelatensis Episcopus ante alios Legatos Concilio præfederet: idque sequentibus annis frequenter evenit, ut videlicet Arelatenses Episcopi Vicarij Apostolici & Primate essent; apertèque etiam colligitur ex canone 12. Concilij

Are-
(a) V. epist. 5. Zosimi Papæ ad Episc. Gallia. & libellum Episcoporum Provinc. ad Arelat. Leon. I.

Arelatenfis secundi: *Ad Arelatenfis, inquit, Episcopi arbitrium Synodus congreganda.* Sed quo jure Arelatenfi hoc comperat, nisi quia Vicarius Romani Pontificis, & idem Primus? Cæterum missa fuisse acta Concilij Romam, & illic confirmata, dubium non est ex Epist: Synodali, quam Patres ad Silvestrum dedere, & habetur post acta Concilij, quod etiam Bail Doctor Parisiensis ingenuè professus est Tom. 2. ad hoc Concilium: *Ipsa, inquit, Synodus Arelatenfis subditam se agnovit Pontificis jurisdictioni, ut testata est per Epistolam Synodicam ad Silvestrum Melchias Successorem, missam eo fine, ut quæ statuisset, auctoritate Pontificiâ confirmaret.* Sed & illud egregium reverentiæ in Pontificem argumentum, quod licet inter duas partes judicium verteretur, Cæcilianum videlicet Donatumque; istum accusatorem, illum accusatum; noluit tamen Concilium, ut partes Rei Cæcilianus sustineret, quippe jam à Melchiade absolutus, sed eum, ejusque socios Episcopos inter Patres Judicis Concilij admittit, & idem tam in Epistola Synodica, quam etiam in sententia contra Donatum lata Cæcilianus subscribit. Quæ verò ratio, ut Cæcilianus Romano Tribunali reus assisteret; Arelatenfis verò Collega & Judex, nisi quia Patribus indignum videbatur, ut pro Reo haberent, multoque minus ut damnarent, quem Roma absolvisset? non ergo id agebant Patres Arelatenfes, ut corrigerent, aut in dubium vocarent à Pontifice judicata; sed ut convincerent Donati impudentiam, alios semper, aliosque judices fatigantis: nam ab hoc etiam Conventu ad Augustum provocavit; at iste in hæc verba rescripsit cedo & æternitate digna: (a) *Meum judicium postulant, qui ipse judicium Christi expecto; dico enim, ut severitas habet, sacerdotum judicium ita debet haberi, ac si ipse Dominus residens judicet; nihil enim licet his aliud sentire, vel aliud judicare, nisi quod Christi Magisterio sunt edocti.* Hæc est series & historia Concilij Arelatenfis, non meâ, sed scriptorum omni exceptione majorum fide, & ex ipsis authenticis actis, quæ ad marginem notavi, exposita. Promptum jam erit quàm plurima ex ijs deducere, quæ obiecta Maimburgi non refellant tantum, sed etiam malæ fidei convincant. Nam primo Argumentum ex Concilio Arelatenfi sumptum Maimburgus à Calvino didicit, exscripsitque, quod in hoc homine ferè perpetuum,

(a) Rescript. Constant. apud. Optat. l. i. contra Parmenian.

rium, nihil enim novi affert, præter styli condimenta; alia ex Il-
 lyrico, Centuriatoribus & Calvino collecta, dissimulatis Catholi-
 corum responsis, quæ cum vinci non possent, celata maluit, quam
 producta. Verba Calvini sunt: *Constantinus appellationis iudicium de-*
mandat Episcopo Arelatenfi, sedet ille iudex, ut post Romanum Pontificem, quod
visum fuit, pronuntiet. Si Romana Sedes Summum habet iudicium sine provocatio-
ne, cur sibi tam insignem calumniam irrogari permittit Melobiades, ut sibi Episco-
pus Arelatenfis præferatur? En tibi Calvinii voces, & sensa Maimburgi
 simillima! enimverò miserrimam causam, quæ juvari non potest,
 nisi pudendis auxilijs. *Secundò* ostendit Maimburgus, se ne quidem
 intelligere, qui sit status Controversiæ, & qui sensus quæstionis,
 quam tanto studio sed cæco versat, ut cogar de illo dicere, quæ
 olim S. Gregorius: (a) *Non intelligentes neque de quibus loquuntur, neque*
de quibus affirmant. Quærimus enim an in rebus ad fidem spectantibus
 major sit Concilij, an Pontificis auctoritas? Maimburgus Conci-
 lium præfert, allegatque Cæciliani exemplum; at in eo non de
 fide, sed de facto & delicto agebatur, an videlicet Cæcilianus sacros
 Codices prodidisset, & Martyres inediâ confecisset: quid rogo
 facit iudicium delicti ad iudicium fidei? aut quæ consequentia à
 tam disjunctis? fieri enim potest, ut in factis, quæ sub oculos ho-
 minum & testes cadunt; major sit penès Patres notitia, qui factum
 conspexere; quam penès Pontifices procul remotos, quique ob
 hanc ipsam causam cognitionem facti alijs, vicinisque committunt.
 Nam & Columbo ex novo, nobisque opposito orbe redeunti, ac
 postea tot alijs testibus major fides habita, quam Zachariæ Pontifici,
 (b) alios sub terra homines, hoc est, Antipodas neganti, & pro-
 pterea sanctum Virgilium graviter reprehendenti. Deinde constat
 Concilium Arelatense à Silvestro Pontifice approbatum, confirma-
 tumque fuisse: atqui nulla quæstio est de Concilij à Pontifice
 confirmatis: cum enim quærimus, an Pontifex sit supra Conci-
 lium, non quærimus de eo Concilio, cujus pars Pontifex fuit, &
 quod ipse confirmavit; sed de Concilio Papæ opposito, cum vi-
 delicet aliud Pontifex, aliud Concilium definit, & diversa utrius-
 que sententia est, quemadmodum cum quærimus, an testum sit
 alius domo? quæstio non est de testò, ut est pars domus (si enim
 nec

(a) Greg. lib. 4. epist. 14. (b) V. Baron. ann. 748.

nec tectum nec domus altior, cum sint una tantum res, & tectum pars domus) sed de tecto, ut res à domo reliqua distincta, & de domo ut separata à tecto & non conjuncta. Quæ cum planè sint nota, & in primis Logicæ rudimentis exponi soleant, mirum est à Maimburgo ignorata, & ita nec statum quæstionis intellectum. An forte non tam illi studium fuit apta, quam multa congerere? quippe regendis falsis multitudo opportuna. *Tertiò*. Supponit Maimburgus Concilium Arelatense Oecumenicum fuisse (constat enim alia, quæ Oecumenica non sunt, Pontificibus haud præferri) at contrarium ostendimus, videturque omnium ferè sententia, qui Nicænum pro primo Oecumenico statuunt; ergo nec hoc quidem ad rem & propositum facit. *Quartò*. Certum est, ut supra observatum, in hoc Concilio non de fide, sed de facto, & delicto disputatum esse. Quæro igitur ex Maimburgo, extra fidei causas, & ubi de facto, aut delicto Episcoporum agitur, an Concilium supra Pontificem esse credat, aut non credat? si non credit, cur ergo exemplo utitur, suo etiam judicio ac sententiâ inutili, vanoque? si credit, manifesti erroris tenetur; constat enim exemplis, doctrinæque SS. Patrum extra fidei causas, & ubi de Episcoporum juribus & delictis agitur, errare Concilia posse, corrigique à Summis Pontificibus debere: sic canon quintus Synodi Constantinopolitanæ, & canon vigesimus octavus Synodi Chalcedonensis, qui in præjudicium Patriarchæ Alexandrini vergebant, à Leone I. & Gregorio M. aliisque intermedijs Pontificibus improbati sunt, abrogatique. Audi S. Leonem ep. 6. ad Synodum Chalcedonensem: (a) *Ut & fraterna Universitas, & omnium fidelium corda cognoscant, non solum per fratres, qui vicem meam executi sunt, sed etiam per approbationem gestorum Synodaliū propriam vobiscum iussisse sententiam, in sola videlicet fidei causa, quod sæpè videlicet dicendum est.* Et Gelasium Papam in Tomo de Anathematis Vinculo: (b) *Ne fortè quod solem dicant, quòd si Synodus Chalcedonensis admittitur, omnia constare debeant, qua illinc videantur esse deprompta. Cognoscant illud secundum scripturas sanctas, traditionemque Majorum, secundum Canones, regulasque Ecclesie, pro fide communi & veritate Catholica, pro qua hanc fieri Sedes Apostolica delegavit,*

G

fa-

(a) S. Leo epist. 53. ad Pulcher. & 59. ad Synod. Chalc. & ad Martian. Imp. & ad Anatoli. Patriarch. & S. Greg. lib. 6. epist. 31. (b) Gelasius I. PP. Tom. de Anath. vinc. Tom. 2. Concil. inter opusc. Gelaf.

factamque firmavit, à tota Ecclesia indubitanter admitti: alia autem, quæ per incompetentem præsumptionem illic prolata sunt, vel potius ventilata, quæ Sedes Apostolica gerenda nullatenus delegavit, mox à Vicarijs Sedis Apostolica contradicendum manifestum est, quæ Sedes Apostolica etiam petente Mariano Principe nullatenus approbavit. Similia habet S. Gregorius M. in epistola (a) Pelagij II. nomine ad Episcopos Istriæ scripta. Imò ipse Maimburgus, hoc ipso Tractatu, quem refutamus, & alibi apertè docet, causas Episcoporum, præsertim, cum de illis deponendis agitur, ad Summum Pontificem pertinere; sic enim loquitur cap. 5. *De plus come Pape est sans contredit par dessus chaque evesque de quelque dignité qu' il soit; & par dessus toutes les eglises, & tous le synods particuliers, on peut appeller de tous ces evesques, & de tous ces synods à son tribunal. C'est à luy de juger des causes majores, come sont celles, qui regardent la foy, la deposition des Evesques, &c.* Hoc est: cum dubitari non possit, Majorem esse Pontificis Romani, quàm singulorum Episcoporum, quantacumque dignitate ij sint, aut Synodorum particularium auctoritatem; sequitur, ut ab Episcopis quibuslibet, Synodisque ad Tribunal Pontificis appellari possit: hujus officij est, de majoribus causis judicare, quales sunt quæ fidem aut Episcoporum depositionem spectant. Si ergo Conciliorum exemplis, sanctorumque Patrum assertionem, & ipsam confessionem Maimburgi certum est, à Synodis particularibus (qualis fuit Arelatensis) ad Summum Pontificem appellari, præsertim in causis Episcoporum; aded ut etiam in Concilijs Oecumenicis contra Episcopos statuta, fuerint postea à Romano Pontifice revocata, neque hoc negari possit: quæ rogo fiduciâ Maimburgus dicere potuit: *Majorem Concilij Arelatensis auctoritatem, quàm Pontificis fuisse? & hujus tribunal, illius tribunali subjectum, atque à Pontifice pronuntiatam sententiam potuisse ab eo Concilio examinari, delerique?* Num ergo Maimburgus ignorabat causas Episcoporum, qualis erat, quæ Arelate agitabatur, maxime cum de eorum depositione agitur, ad Pontificem pertinere? Num eum latebat, non solum quæ in Synodis particularibus, sed etiam, quæ in Oecumenicis contra Episcopos decreta fuerant, à Pontificibus sublata esse, ac penitus rescissa, idque toto Orbe comprobant? aut forsan major Arelatensi, quàm Chalcedonensi, & Constantinopolitano Concilijs auctoritas & dignitas fuit? & hæc tamen

(a) Epistola Pelagij II. quæ habetur in fragmentis Synodi quintæ Tom. 2. Conc. p. 2.

tamen, cum de Episcopis statuissent, Roma correxit, abolevitque: idque jure factum & Imperator Martianus, & Patriarcha Anatholius, quamvis hostis, agnovit; Leo quoque, Gelasius, Gregorius, aliique testati sunt: qui ergo dici potuit Arelatense Tribunal Romano præfuisse, si corrigi, si judicari, damnarique ab isto potuit, idque exemplo tot aliorum? *Cur ergo, inquires, permisit Melchiodorus Romanam sententiam inferiori, externoque, sibi Tribunali? R.* Quia pacem & concordiam amabat, sperabatque, quod etiam evenit, eorum pertinaciam fatigari hæc conniventia, vincique posse; nec verò alienum, externumque Tribunal fuit, cui Legati aderant, quodque ipse confirmabat, Concilium ergo Arelatense non eâ conditione aut peritum, aut admissum est, ut de Melchiodori sententia judicaret; sed ut instrueret, frangeretque obstinatos, non majori quidem, sed repetita auctoritate. Alioquin si idem Pontifices Concilio subduntur, quia causa semel à Pontifice decisa in Concilij iterum examinata est, sequeretur Concilia etiam Imperatoribus subdi; cum enim Donatistæ in Concilio Arelatensi damnati essent, illi ipsi ad Constantinum Imperatorem provocârunt, auditique sunt, ne aliquis esset excusationis locus: audi Augustinum: (a) *Atq, utinam saltem ipsius Constantini judicio insanissimis animositatibus suis finem posuissent, atque ut eis ipse cessit, ut de illa causa post Episcopos judicaret, à sanctis Anistitibus postea veniam petiturus, dum tamen alij, quod ulterius dicerent, non haberent, si ejus sententia non obtemperarent, ad quem ipsi provocaverunt; jussit enim ille, ut ei partes occurrerem Romam ad agendam causam, quò cum Cæcilianus nescio qua de causa non occurrisset, præcepit, ut Mediolanum sequerentur, quò cum etiam Cæcilianus pervenisset, ipsum quoque sicut scripsit, exhibuit, cognitâque causa, qua diligentia, qua cautela, qua provisione, sicut ejus indicant littera. Vides hic Cæcilianum jam à Synodo examinatum, auditum, abfolutumque: ab Imperatore citari iterum, examinari, abfolvi; an ergo Imperator supra Concilium, examinari, examinari, abfolvi; quare Concilium supra Pontificem, quia à Pontifice ad Concilium Donatistæ provocârunt? si enim provocatio sit signum subjectionis, sequitur non solum Pontificem infra Concilium esse, sed etiam Concilium infra Imperatorem: quippe & à Pontifice, &*

G 2

à Con-

(a) S. August. epist. 67.

à Concilio provocatum est; quòd si dicas temerariam fuisse à Concilio provocationem; dicam & ego temerariam fuisse à Pontifice Romano, & quid dico temerariam? (a) imò *perversam, impudentem, rabidam, furisam, audacemque* Constantinus & Augustinus appellant.

At, inquit, Maimburgus, S. Augustinus eadem epistolà hæc habet: *Putemus illos Episcopos, qui Roma judicârunt, non bonos judices fuisse; restabat adhuc Ecclesiæ Universalis Concilium, ubi etiam cum ipsis iudicibus causa posset agitari, ut si malè judicâsse convicti essent, eorum sententia solverentur.* Supponit ergo Augustinus, errare Romanum Pontificem, ejusque sententias à Concilio corrigi, solvique posse, quæ omnia sunt argumenta superioritatis.

Resp. Si hæc sint argumenta superioritatis, sequitur omninò multò supra Concilium Pontifices esse, palàm enim est, ab istis Concilia Oecumenica non solum correctâ, sed etiam temeritatis damnata esse, cum perperam de Episcopis eorumque causis statuisent, quod supra de Constantinopolitano & Chalcedonensi Concilijs, & testimonijs Leonis, Gelasij, & Gregorij ostendimus; nobis ergò pugnat Maimburgus, quamvis invitus. Sciendum igitur est sententias Romani Pontificis immotas quidem ratasque esse, nec ullius subjectas Tribunali, imò ab illis velut à quibusdam Lineis regulisque Concilia pendere, quod alibi fusè (b) ostensum est, fateriturque & confirmat auctoritate S. Augustini Maimburgus ipse libro (c) de vera Ecclesia, quando videlicet tranquillo placidòque animo, & affectibus libero veritatem admittebat, adu-landi adhuc rudis; sic enim scribit: *Après que ceux de Cartage & de Numidie l'eurent jugé contraire alla Doctrine de la foy, on attendit la décision du Pape Innocent. Durant cette intervalle saint Augustin écrivant à Hilaire d'Arles de cette Nouvelle herésie de Pelagius, dit qu'elle non est pas encore ouvertement reconnue par toute de toute l'église. Mais aussitost, que le Pape Innocent eut fait contre elle la Constitution, qui fut receuë avec tant d'applaudissement de toute le Chrestien; alors le dogme de Pelagius fut tenu universellement par tout pour herétique, & ce saint Docteur declarant ce, que le souverain Pontife avoit des- fin, auquel on avoit envoie le deux Conciles d'Afrique, ajouta ces belles paroles: De hac causa jam duo Concilia missa sunt ad Sedem Apostolicam, inde etiam Rescripta venerant, causa finita est, utinam aliquando error finiatur.* Je scays bien,

(a) Constantin. epist. ad Chrestum Epif. Syrac. apud Euseb. lib. 10. August. epist. 16a. (b) Regal. Sacerdot. l. 2. (c) Maimb. l. de la Uray Egl. scit. 7. fol. 304.

bien, que cette hérésie fut condamnée encore quelque temps après au Concile d'Éphèse ; (a) Mais ce fut sans en faire une plus exacte discussion, & comme un erreur déjà reprouvée par un jugement légitime, comme les Pères le déclarent dans la lettre synodale au Pape Célestin. Hoc est: Postquam à Carthaginis, Numidiæq; Patribus declaratum est, hæresim nuper à Pelagio conceptam editamque fidei adversari, adhuc tamen quid de illa Innocentius Papa definiret, expectabatur. Interim verò decisione illius necdum vulgata, scribit Augustinus (b) Hilario Arelatensi, errores Pelagij nondum à tota Ecclesia hæresis damnatas; nondum, inquit, evidenter ab Ecclesia separata est. Ubi verò Innocentij constitutio eam hæresim damnantis summâ omnium gratulatione fidelibus innotuit; enimverò dogma Pelagianum à tota Ecclesia pro hæretico habitum credidimusque. Et ipse S. Doctor, cum Populo explicaret, quæ in hac causa Romanus Pontifex, cui duo Africa Concilia transmissa fuerant, decrevisset, in hæc verba prorumpit digna memoratu: de hac causa jam duo Concilia missa sunt ad Sedem Apostolicam &c. Non me equidem latet, paucis post annis hanc ipsam hæresim in Concilio Ephesino confixam esse; sed id obiter cursimque factum; quippe causâ per legitimum ac solemne iudicium jam finita, quod Patres Ephesini in epistola Synodali ad Celestinum Pontificem aperte professi sunt. Hæc Maimburgus, cum animo adhuc integro scriberet, intactoque affectibus aulæ, quibus fatetur, in rebus fidei dictâ semel à Pontifice Romano sententiâ causam finiri, nec amplius aliquid superesse, quod oporteat à Concilijs agnosci, decidique, eamque Augustini mentem, & Synodi Ephesinæ fuisse, quod & elegantibus verbis S. Prosper insinuat:

-- Pestem subeuntem prima recidit
Sedes Roma Petri, quæ Pastoralis honoris
Facta caput Mundo, quidquid non possidet armis,
Religione tenet.

Ergò ut ostendi Papæ sententia etiam ante vota Concilij firma & erroris tuta; sæpe tamen eam Pontifices ad Concilium referrebant, non quòd huic subessent, sed quia in rebus factum spectantibus major penès plures, quàm unum notitia, & ut omnem tergiversandi occasionem adversarijs adimerent; nec aliud Pontificis & Concilij Tribunal erat, sed unum, idemque; quippe nihil valiturum, nisi Roma subscriberet, & quod illi statuisent, ipsa firmasset: Patres ergo numerum, sed pondus Pontifices dabant; id quod

G 3

(a) Concil. Ephesin. act. 5. (b) August. epist. 94.

id quod S. Zosimus eleganter expressit litteris ad Concilium Carthaginense datis: (a) *Quamvis, inquit, Patrum traditio Apostolica Sedis auctoritatem tantam tribuerit, ut de ejus judicio disceptare nullus audeat: idque per Canones semper, regulasque servaverit, & currens adhuc suis legibus Ecclesiastica disciplina Petri nomine, à quo ipsa quoque descendit, reverentiam quam debet exolvat. Tamen cum tantum nobis esset auctoritatis, ut nullus de nostra possit retractare sententia nihil edimus, quod non ad vestram notitiam nostris ultro litteris referremus, dantes hac fraternitati, ut in commune consulentes, non quia quid deberet fieri, nesciremus, aut faceremus aliquid, quod contra Ecclesiam utilitatem veniens displiceret, sed pariter vobiscum volumus habere tractatum de illo &c. &c.* En tibi sententiæ nostræ, & confutati Maimburgi luculentum testimonium! Asserit Zosimus, tantam esse Apostolicæ Sedis auctoritatem, ut de ejus judicio disceptare nullus audeat, nec ejus sententiam retractari posse, idque Patrum traditione acceptum, & firmatum esse. Quid possit contra Maimburgum clarius dici? & observa non hæc in angulis, latebrisque Zosimum scribere, sed plena in luce, subque oculis Carthaginensis Concilij, à quo facile argui poterat, convincique, nisi verà & comperta scripsisset vel dixisset. Quia verò Zosimo objici poterat, quod nobis objecit Maimburgus: *Cur videlicet summi Pontifices sententias suas Conciliorum examini submittant, si judicari à nullo possunt? Cur Innocentius Pontifex causas à se finitas ad Concilium Arelatense referri est passus?* Respondet Zosimus: *Non idèò factum, quòd aut nescirent Pontifices, quid fieri deberet, aut facere aliquid possent, quòd Ecclesia utilitati adversaretur, sed ut fraternitati deferrent &c.* Ubi vides jam ante mille & ducentos ac supra annos, hoc est, florente Ecclesiâ, & ubi nulla fastûs suspicio, aut cupiditas aliena usurpandi, sententiam hanc nostram pro vera, certâque habitam, & Patrum traditione subnixam, videlicet sententias Romani Pontificis nullius judicio subiectas, & erroris expertes esse, id enim apertè sonant ea verba: *De ejus judicio disceptare nullus audeat: nullus de nostra potest retractare sententia: non quia quid deberet fieri nesciremus, aut faceremus aliquid, quòd contra Ecclesiam utilitatem displiceret &c.* Ergò cum Pontifices præsertim in quæstionibus facti ad Concilia referunt; non id agitur, ut Concilium judicet, rescindatque Romæ judicata; id enim potestatis majoris esset, quam Zosimus Concilio negat, sed ut solùm melius Pontificem

(a) Zosim. epist. ad Episc. African. Anno 418. apud Baron. ad eund. Annum.

scem doceant, an factum ità se habeat, suggerantque, quid fieri oporteat; nam & Regio senatui nulla potestas rescindendi à Rege decreta, sed solum ostendendi, deprecandique. Ita Concilij Arelatensis res & causa se habuit.

XI. *Obijciunt* 6. (a) Siricius Papa, qui Damaso successerat, aperte confitetur, se Concilio subiectum esse, cujus tam ingenua, & in re propria testantis Confessio maximi utique momenti esse debet. Durabat adhuc Antiochenum Schisma, extinctis Paulino & Meletio Episcopis, quibus utriusque fautores duos successerant, Flavianum videlicet Meletio, & Evagrium Paulino. Huic tam pernicioso dissidio componendo Concilium Capuanum indictum fuerat, Flaviano, Evagrioque citatis. Abfuit Flavianus, rogavitque Theodosium Imperatorem, ut hæc causa alteri in Oriente Synodo committeretur; at Episcopi, qui Capuam convenerant, Theophilo Episcopo Alexandrino, aliisque Ægypti Episcopis hanc ipsam Flaviani Evagriique causam delegant; Bonosi verò (blasphemiam in Deiparam Virginem accusati) Anyfio Episcopo Thessalonicensi, subiectisque illi Episcopis: hi ad Siricium Pontificem deferunt. Siricius abnuat, negavitque facultatem sibi esse eam causam cognoscendi, quam Patres Capuani, Theophilo aliisque detulerant. Verba Siricij sunt in epistola ad Anyfium Thessalonicensem: *Cum hujusmodi fuerit Concilij Capuensis judicium, ut finitimi Bonoso atque ejus accusatoribus Judices admitterentur, advertimus, quod nobis judicandi forma competere non possit &c.* Et infra: *Primum est, ut ij judicent, quibus judicandi facultas est data, vos enim totius Synodi vice decernitis, nos quasi ex Synodi auctoritate judicare non convenit.* En Siricium Concilio submissum! si enim major Siricij potestas, quam Concilij esset, cur non posset Concilij decretum factamque delegationem rescindere, & causam alijs Judicibus creditam, ad suum, hoc est, altius, præstantiusque Tribunal avocare?

Resp. Hoc Maimburgi argumentum more solito multis partibus laborat. Nam *Primo* Concilium Capuanum non Oecumenicum fuit, sed particulare; sequeretur ergò etiam Concilio particulari Pontificem subijci, quod tamen etiam ipse Maimburgus non admittit, sic enim in hoc ipso tractatu, quem refutamus, loqui-

(a) Maimb. Traitté de l'Egl. de Rom. ch. 19. f. 164.